

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematiem “Ieteikums Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku”

(COM(2016) 726 final)

un

“Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai “Virzība uz pozitīvu fiskālo nostāju eurozonā””

(COM(2016) 727 final)

(2017/C 173/06)

Ziņotājs: **Javier DOZ ORRIT**

Līdzziņotājs: **Petr ZAHRADNÍK**

Apspriešanās	Eiropas Komisija, 27.1.2017.
Juridiskais pamats	LESD 304. pants
Atbildīgā specializētā nodaļa	Ekonomikas un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sanāksmē	2.2.2017.
Pieņemts plenārsesijā	22.2.2017.
Plenārsesija Nr.	523
Balsojuma rezultāts (par/pre/atturas)	218/4/4

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. EESK atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas centienus īstenot ekonomikas politiku, kuras mērķis ir atbalstīt spēcīgu, ilgtspējīgu, līdzsvarotu un iekļaujošu izaugsmi eurozonā, kā arī centienus šā mērķa īstenošanai izmantot sabalansētu monetāro, fiskālo un strukturālo instrumentu kopumu, tostarp pozitīvu fiskālo nostāju.

1.2. Tādēļ Komiteja atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas ieteikumu par pozitīvu fiskālo nostāju eurozonā, saskaņā ar ko tiek ņemti vērā arī ilgtermiņa fiskālās stabilitātes mērķi.

1.3. EESK vēlas mudināt Eiropas Komisiju pilnībā izmantot savas pilnvaras un nodrošināt ES līgumu ievērošanu, ņemot vērā tajos noteiktās saistības, cita starpā, veicināt labklājību, sociālo attīstību un sociālo taisnīgumu, no vienas puses, un ekonomisko labklājību un konkurētspēju, no otras puses, kā arī mudina Komisiju izmantot savas nesen paplašinātās pilnvaras interpretēt fiskālos noteikumus elastīgi, lai ievērojami palielinātu publiskos ieguldījumus, kuri, aprēķinot Stabilitātes un izaugsmes paktā (SIP) noteiktos deficīta mērķus, konkrētos apstākļos nebūtu jāņem vērā.

1.4. EESK atzinīgi vērtē uzsvāru uz ieguldījumu palielināšanu un esošā Investīciju plāna turpināšanu. Tas ir atbilstoši jāfinansē, lai ievērojami palielinātu Eiropas Investīciju bankas piešķirtos aizdevumus salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Pārvaldības struktūrām vajadzētu nodrošināt līdzekļu atbilstošu novirzīšanu uz valstīm, kurās ieguldījumi ir ievērojami samazinājušies. Šie pasākumi ir jāapvieno ar piemērotām strukturālām reformām, kas veicina izaugsmi, nodarbinātību un sociālo kohēziju.

1.5. EESK atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas aicinājumu eurozonā simetriski koriģēt tekošā konta deficītus. Tas būtu jā dara gan dalībvalstīm, kurās ir deficīts, gan dalībvalstīm, kurās ir pārpalikums. Dalībvalstīm būtu jāizlemj par to, kā veikt šīs korekcijas saskaņā ar kopējo vispārējo ievirzi.

1.6. Īpaša uzmanība jāpievērš strukturālām reformām, kas var veicināt pieprasījumu un izaugsmi pat īstermiņā, vienlaikus izvairoties no tādām reformām, kuras, visticamāk, var kavēt izaugsmi, palielinot nodarbinātības un ienākumu nestabilitāti. Pieņemtajām strukturālajām reformām vajadzētu būt tādām, kas var jūtami uzlabot uzņēmējdarbības apstākļus, samazināt šķēršļus ieguldījumiem un veicināt ES vienotā tirgus izveides pabeigšanu visos tā aspektos.

1.7. Strukturālo reformu prioritāram mērķim vajadzētu būt ražīguma pieaugumam. Reformām būtu jāgarantē ar darba ražīguma pieaugumu saistīto ieguvumu taisnīga sadale, lai nodrošinātu spēcīgāku pieprasījumu un piedāvājuma palielināšanos.

1.8. Ražīguma un IKP pieauguma atjaunošana un palielināšana būtu jāuzskata par galveno veidu kā atveseļot ekonomiku, ko negatīvi ietekmē ļoti lielas parādsaistības.

1.9. Par prioritāti būtu jānosaka reformas, kas palīdz izveidot augstas kvalitātes (t. i., stabilas, pienācīgi apmaksātas) darbvietas.

1.10. EESK uzsver, ka ir ļoti svarīgi stiprināt un veicināt sociālo dialogu un dialogu ar pilsonisko sabiedrību gan valstu, gan eurozonas līmenī, lai kopīgi izstrādātu un sekmīgi īstenotu tādu politiku, kas nepieciešama ekonomikas atveseļošanai un ekonomikas ilgtspējai ilgtermiņā.

1.11. Stabilitātes un izaugsmes pakta mērķus palīdzēs sasniegt arī efektīvi pasākumi cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, nodokļu pārkāpumiem, nodokļu oāžu izmantošanu un negodīgu nodokļu konkurenci starp dalībvalstīm.

1.12. EESK atbalsta Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmas izveidi un aicina paātrināt darbu, lai izveidotu banku savienības vienotā noregulējuma fonda kopīgo atbalsta mehānismu. Būtu jāīsteno izšķiroši pasākumi, lai atrisinātu problēmas saistībā ar ieņēmumus nenesošiem aizdevumiem, vienlaikus aizsargājot patērētāju tiesības un ievērojot attiecīgos Eiropas sociālo tiesību pilāra principus.

1.13. EESK atbalsta iniciatīvas, kuru mērķis ir pabeigt ekonomiskās un monetārās savienības izveidi, tostarp spēcīgu Eiropas sociālo tiesību pilāru, lielāku fiskālo elastību un eurozonas fiskālo spēju, un uzskata, ka šajā saistībā īpaši vajadzētu veicināt eurozonas finanšu pārvaldības struktūras izveidi – tai galu galā vajadzētu uzticēt kopīgu obligāciju emisiju, to pakļaujot spēcīgai, demokrātiskai un politiskai kontrolei.

1.14. EESK aicina vēl vairāk uzlabot Eiropas pusgadu, pastiprinot Eiropas Komisijas koordinatora lomu tajā un dalībvalstīm skaidri apņēmoties īstenot politiku, par ko tās vienojas Padomes līmenī, tādējādi novēršot nenoteiktību un izveidojot labvēlīgu vidi ieguldījumiem.

2. Pamatinformācija

2.1. Pēc piecu priekšsēdētāju ziņojuma Eiropas pusgada ietvaros ir izteikta apņemšanās stiprināt integrāciju eurozonas un valstu līmenī. Tāpat kā 2016. gadā, arī 2017. gada izaugsmes pētījumam ir pievienots ieteikums Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku. Tā mērķis ir radīt iespēju pirms debatēm par konkrētām valstīm laikus un mērķēti apspriest eurozonu kā vienu veselumu, lai kopējie uzdevumi tiktu pilnībā atspoguļoti konkrētām valstīm paredzētajos pasākumos.

2.2. 2017. gada Eiropas pusgadam Komisija attiecībā uz eurozonas ekonomikas politiku iesniedza šādus piecus ieteikumus:

- īstenot politiku, kas sekmē izaugsmi un konverģenci, un likvidēt šķēršļus investīcijām un darbvietu radīšanai. Valstīm, kurās ir tekošā konta deficīts vai liels ārējais parāds, būtu jācenšas palielināt ražīgumu, savukārt valstīm ar tekošā konta pārpalikumu vajadzētu palielināt iekšzemes pieprasījumu un ieguldījumus,
- nodrošināt kopumā pozitīvu fiskālo nostāju, kas atbalsta reformas un stiprina ekonomikas atveseļošanu. Apvienot valstu diferencētos pasākumus, lai ilgtermiņā nodrošinātu gan fiskālo stabilitāti, gan makroekonomikas stabilizāciju. Uzlabot publisko finanšu struktūru,
- īstenot reformas, kuras veicina darbvietu radīšanu, sociālo taisnīgumu un konverģenci, un pārorientēt nodokļus no darbaspēka uz citiem avotiem, jo īpaši attiecībā uz zemu atalgotiem darba ņēmējiem,

- vienoties par Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu (ENAS) un sākt darbu pie vienotā noregulējuma fonda kopīgā atbalsta mehānisma. Novērst banku nozares dzīvotspēju apdraudošos riskus un sekmēt to, lai sakārtotu procesu lielu privātā sektora parādsaistību samazināšanai,
- paātrināt Eiropas ekonomikas un monetārās savienības izveides pabeigšanu, tostarp īstenojot atlikušos 1. posma pasākumus, kas paredzēti piecu priekšsēdētāju ziņojumā.

2.3. Jaunums 2017. gada Eiropas pusgadā ir paziņojums “Virzība uz pozitīvu fiskālo nostāju eurozonā”. Šajā dokumentā Komisija uzsver vajadzību pēc pozitīvas fiskālās nostājas un paredz iespēju to sasniegt. Lai šādu fiskālo nostāju īstenotu, eurozonai ir jāpieņem kopīgāka pieeja, kurā ņemtas vērā situācijas atšķirības dažādās valstīs. Komisija iesaka 2017. gadā īstenot fiskālu ekspansiju apjomā līdz 0,5 % no IKP visā eurozonā, un ir noteikusi diapazonu 0,3 % līdz 0,8 % apmērā, lai nodrošinātu diferenciāciju starp valstīm, jo makroekonomiskās un fiskālās stabilitātes ziņā tajās pastāv atšķirīgi riski.

3. Vispārīgas piezīmes

3.1. EESK pozitīvi vērtē Eiropas Komisijas aicinājumu virzīties uz vispārēju pozitīvu fiskālo nostāju eurozonā. Tomēr EESK pauž bažas arī par to, ka, fiskālo ekspansiju ierobežojot tikai ar divām vai trim dalībvalstīm, kurām saskaņā ar ES fiskālajiem noteikumiem patlaban ir fiskālās iespējas, ierosināto vispārējo pozitīvo fiskālo nostāju, visticamāk, sasniegt nevarēs. Eurozonas un ES ekonomikas izaugsmes stiprināšanai ir izšķiroša nozīme pašreizējos politiskās krīzes un nenoteiktības apstākļos, kas saistīti ar *Brexit* un jaunās ASV valdības politiku, īpaši protekcionistisku tirdzniecības politiku. Fiskālā ekspansija un lielāki publiskā un privātā sektora ieguldījumi stimulēs iekšējo pieprasījumu, kas ir noteicošais faktors stabilai izaugsmei. To sekmētu arī strukturālas reformas ar mērķi palielināt ražīgumu, uzlabot apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un novērst šķēršļus ieguldījumiem.

3.2. Šīs pārmaiņas Eiropas Komisijas novērtējumā par ekonomikas stāvokli eurozonā atbilst nostājai, ko EESK puda iepriekšējā atzinumā par eurozonas ekonomikas politiku⁽¹⁾, norādot, ka aktīvi jāizmanto fiskālā politika, lai atbalstītu atveseļošanas eurozonā kopumā. Komisijas ierosinātā pozitīvā fiskālā nostāja ir mērena, bet – ja to apvienos ar Investīciju plāna un Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) efektīvu izmantošanu – tā varētu palīdzēt pārvarēt dziļākās problēmas, proti, lēnu izaugsmi, daļēju stagnāciju un joprojām atšķirīgo ekonomikas veikspēju eurozonas valstīs.

3.3. EESK norāda, ka pozitīva kopējā fiskālā nostāja eurozonā būtu jāuzskata par īstermiņa vai vidēja termiņa instrumentu, kuram jābūt saderīgam ar ilgtermiņa fiskālo stabilitāti. Pašreizējos apstākļos IKP deficīta un parāda mērķi būtu jāpieņem elastīgi, ņemot vērā vispārējos ES mērķus un nostādnes un ekonomikas un monetārās savienības un Stabilitātes un izaugsmes pakta mērķus, kā minēts LESD 119. un 120. pantā.

3.4. EESK aicina Eiropas Komisiju pildīt savu uzdevumu un uzraudzīt ES Līgumu noteikumu ievērošanu, jo īpaši LES 3. pantu, kurā ir noteikti mērķi veicināt labklājību, kohēziju un sociālo taisnīgumu, un atzīst, ka pašreizējos stagnācijas un vēsturiski zemu procentu likmju apstākļos īpašie skaitliskie ierobežojumi, kas noteikti saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta un tā stingrajiem īstenošanas noteikumiem, nav ne lietderīgi, ne nepieciešami; šo secinājumu ir izdarījuši arī Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO). Labklājības, sociālās kohēzijas un sociālā taisnīguma veicināšana ir pilnībā saderīga ar ekonomikas izaugsmi un ražīguma pieaugumu.

3.5. EESK ierosina Stabilitātes un izaugsmes pakta īstenošanā piemērot “zelta likumu”, kas paredz, ka publiskie ieguldījumi, kuri palīdzēs uzlabot izaugsmes potenciālu un ekonomikas konkurētspēju, šajā paktā noteikto deficīta mērķu aprēķinos nebūtu jāņem vērā. EESK atkārtoti norāda uz piezīmēm, kas iekļautas atzinumos par investīciju plānu Eiropai, Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF) un tā termiņa pagarināšanu⁽²⁾: ir nepieciešami lielāki publiskie ieguldījumi, jo tie paver iespēju veicināt izaugsmi īstermiņā un ilgtermiņā, un ilgtermiņa izaugsme ir priekšnosacījums publisko budžetu konsolidācijai.

⁽¹⁾ OV C 177, 18.5.2016., 41. lpp.

⁽²⁾ OV C 268, 14.8.2015., 27. lpp. un OV C 75, 10.3.2017., 57. lpp.

3.6. EESK brīdina, ka tad, ja ekonomikas politiku nevirzīs uz to, lai veicinātu ES un EMS vispārējo mērķu īstenošanu, ieskaitot gaidāmajā Baltajā grāmatā par Eiropas nākotni noteiktos mērķus, var neapturēt pret ES un EMS vērsta noskaņojuma izplatīšanos. Tas varētu būt īpaši problemātiski, ņemot vērā pašreizējās problēmas, ko rada, cita starpā, ģeopolitiskie notikumi ES kaimiņvalstīs, bēgļu un migrantu viļņi, un klimata pārmaiņas. Tikai vienota un ekonomiski spēcīga Eiropa ar spēcīgu sabiedrības atbalstu varētu šādas problēmas veiksmīgi pārvērst par iespējām. Eiropas iestādēm sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību, kas ir iesaistīta Eiropas projekta īstenošanā, būtu jācenšas, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, visus Eiropas iedzīvotājus informēt par pozitīvajiem aspektiem, ko ES cenšas darīt viņu labā politikas un ekonomikas jomā.

3.7. Par instrumentu, kas var palīdzēt atjaunot izaugsmi un samazināt atšķirības, vajadzētu uzskatīt Investīciju plānu Eiropai. Līdz šim piešķirtā finansējuma apjoms norāda uz to, ka šādā veidā var tikai iepriekšējā līmenī saglabāt EIB kredītus, ar lieliem aizspriedumiem raugoties uz ieguldījumiem valstīs, kuras ar grūtībām saskaras vismazāk. Tas būtu steidzami jāmaina, Stabilitātes un izaugsmes paktā nodrošinot pietiekami daudz elastības attiecībā uz nepieciešamajiem publiskajiem ieguldījumiem un tādējādi ļaujot ieguldīt enerģētikas pārkārtošanā, izglītībā un prasmēs, infrastruktūrā un ESIF finansētos projektos, lai izšķiroši palielinātu ieguldījumus visā eurozonā, vienlaikus veicinot ieguldījumus inovatīvos privātā sektora projektos.

3.8. Nodokļu politika, tostarp progresīva nodokļu sistēma, ir viens no būtiskiem faktoriem, lai nodrošinātu sociālo taisnīgumu. Līdz ar to ļoti svarīga ir optimāla, piemērota un izaugsmi stimulējoša fiskālā sistēma. Samazinot viszemākajiem ienākumiem piemērojamos nodokļus, var gan veicināt makroekonomikas stabilitāti, gan stimulēt strādāt algotu darbu. Tomēr vienlaikus ar nodokļu iespējamo samazināšanu būtu jāparedz alternatīvi nodokļu avoti, lai novērstu budžeta deficītu.

3.9. EESK atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas aicinājumu dalībvalstīm, kurās ir tekošā konta deficīts un liels ārējais parāds, koncentrēties uz ražīguma pieaugumu. Šajā sakarā Komiteja norāda, ka jānodrošina no ražīguma pieauguma izrietošo ienākumu un labklājības resursu taisnīga pārdale, jo tas paver iespēju palielināt līdztiesību un pozitīvi ietekmēt iekšzemes un kopējo pieprasījumu eurozonā. Ir svarīgi stimulēt iekšzemes pieprasījumu, jo tas ir obligāts priekšnosacījums izaugsmes sekmēšanai un krīzes pārvarēšanai.

3.10. EESK uzskata, ka strukturālajās reformās prioritāte būtu jāpiešķir tām reformām, kas sekmē ražīguma pieaugumu, kā arī pastiprina darbvieta drošību un sociālās aizsardzības sistēmu atbilstīgos uzņēmējdarbības apstākļos. Neviens eurozonas valsts nevar konkurēt mūsdienu pasaulē, pamatojoties uz zemu atalgojumu un nestabilu nodarbinātību. Uzsvars būtu jāliek uz reformām, kas apvieno nodarbinātības elastīgumu un drošību, lai uzlabotu un radītu stimulus, kuri sekmē prasmes un inovāciju. Darba tirgus reformas veicinātu lielāku nodarbinātības stabilitāti, un tas palīdzēs uzlabot gan piedāvājuma, gan pieprasījuma pusi eurozonas ekonomikā, pat īstermiņā.

3.11. EESK vēlreiz uzsver⁽³⁾, ka pašreizējais eurozonas vājums ir saistīts ar zemu pieprasījumu, kas izriet no fiskālās politikas un asimetriskas tekošā konta bilances korekcijas (galvenokārt pamatojoties uz darbaspēka izmaksām), kuru iepriekšējos gados īstenoja vislielākās pēckara ekonomikas lejupslīdes laikā, un nav saistīts ar dalībvalstu nepietiekamajiem centieniem īstenot reformas. Komiteja vēlreiz uzsver, ka ar strukturālām reformām, kuru mērķis ir stimulēt tikai ekonomikas piedāvājuma pusi, nepietiek, lai stimulētu ieguldījumus un izaugsmi; eurozonā ir jāpieņem un jāaizsargā ekspansīva fiskālā nostāja, līdz atveseļošanās ir krietni pavirzījies uz priekšu.

3.12. EESK pauž nožēlu par to, ka krīzes laikā dalībvalstīs samazinājās – ja ne pilnībā tika atstāts novārtā – sociālais un pilsoniskās sabiedrības dialogs, īpaši tajās dalībvalstīs, kurām bija jāsniedz finansiālais atbalsts un kurās tika īstenotas plaša mēroga sociālās un darba tirgus reformas. Vienojoties sociālajiem partneriem, būtu jāiesaka Eiropas pusgada norisēs iekļaut dažus pamatrādītājus, kas atspoguļo Eiropas sociālo tiesību pilāru. EESK norāda, ka pašlaik Eiropas Savienībā un daudzās dalībvalstīs nav nodrošinātas sociālā dialoga procedūras, un tas kavē sociālos partnerus efektīvi iesaistīties Eiropas pusgada procesā.

⁽³⁾ OV C 177, 18.5.2016., 41. lpp.

3.13. EESK turklāt uzskata, ka būtu jāuzlabo ekonomikas politikas koordinācija saistībā ar Eiropas pusgadu un jāpastiprina Eiropas Komisijas loma tajā. Lai palielinātu procesa uzticamību, dalībvalstīm būtu pienācīgi jāpilda savas saistības, ko tās uzņēmušās Padomes sanāksmēs.

4. Īpašas piezīmes

4.1. EESK atbalsta Eiropas Komisijas iniciatīvas, kuru mērķis ir pabeigt banku savienības izveidi, proti, izveidojot kopīgu sistēmu noguldījumu apdrošināšanai un kopējo atbalsta mehānismu vienotajam neregulējuma fondam. Šie pasākumi ir būtiski, lai mazinātu slogu, kas gulstas uz valstu valdību budžetiem un ir saistīts ar banku sistēmas stabilitātes nodrošināšanu sabiedrības labā. Tas ir jo īpaši svarīgi, ņemot vērā to, ka jautājuma par virzību uz politisku savienību darba kārtībā pašreiz nav.

4.2. EESK arī norāda: lai papildinātu politikas jomas, kuru mērķis ir atjaunot izaugsmi, ārkārtīgi svarīgs ir jautājums par bankām ieņēmumus nenesošiem aizdevumiem. Nekavējoties būtu jāveic pasākumi, lai risinātu šo problēmu, vienlaikus ņemot vērā patērētāju tiesību aizsardzības apsvērumus.

4.3. Krāpšana nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas izraisa publisko ieņēmumu ievērojamu samazināšanos, kas ļoti negatīvi ietekmē SIP mērķu īstenošanu un spēju palielināt publiskos ieguldījumus. Plaša mēroga operācijās saistībā ar izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un ar to saistītos noziegumos (piemēram, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā) būtiska loma ir nodokļu oāzēm. Nodokļu oāžu izmantošanas izbeigšana būtu jānosaka par prioritāti. Tādēļ EESK aicina visas ES un eurozonas iestādes nekavējoties pieņemt un īstenot attiecīgās direktīvas.

4.4. Negodīga nodokļu konkurence starp dalībvalstīm nelabvēlīgi ietekmē nodokļu iekasēšanas spējas vairākās dalībvalstīs un līdz ar to arī šo valstu spēju sasniegt SIP mērķus. EESK uzskata, ka ES iestādēm, ņemot vērā ESAO un SVF ieteikumus, būtu jāveic samērīgi un līdzsvaroti pasākumi, lai izbeigtu negodīgu konkurenci nodokļu jomā.

4.5. Atzīstot, ka pašreiz ir un arī tuvākajā nākotnē būs vajadzīgas lielas pūles, lai stiprinātu un attīstītu euro un tādējādi nodrošinātu ilgstošu labklājību un stabilitāti eurozonā, EESK uzskata, ka cita starpā, ir vēlami šādi mērķi:

- izveidot eurozonas vienotu ārēju pārstāvību starptautiskos forumos (Starptautiskajā Valūtas fondā, ESAO u. c.)⁽⁴⁾,
- attīstīt eurozonā fiskālo elastību un fiskālo spēju – tostarp iespēju emitēt euro obligācijas –, izmantojot iespējamus institucionālus pasākumus, piemēram, izveidot vienotu struktūru eurozonas finanšu līdzekļu pārvaldībai⁽⁵⁾,
- stiprināt Eiropas sociālo tiesību pilāru, īstenojot pienācīgu sociālo dialogu un iesaistot sociālos partnerus visās likumdošanas iniciatīvās⁽⁶⁾,
- izveidot eurozonā īpašu makroekonomikas dialogu, kā ierosināts EESK iepriekšējos atzinumos⁽⁷⁾,
- stiprināt demokrātisko kontroli pār ES politiku⁽⁸⁾.

Briselē, 2017. gada 22. februārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Georges DASSIS

⁽⁴⁾ OV C 177, 18.5.2016., 16. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 451, 16.12.2014., 10. lpp.; OV C 268, 14.8.2015., 33. lpp. un OV C 332, 8.10.2015., 8. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 451, 16.12.2014., 10. lpp., un EESK atzinums "Eiropas sociālo tiesību pilārs" (OV C 125, 21.4.2017., 10. lpp.).

⁽⁷⁾ OV C 13, 15.1.2016., 33. lpp. un OV C 177, 18.5.2016., 35. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 332, 8.10.2015., 8. lpp.